

פרשת שופטים

ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך (יט, יט)

'כאשר זמם' ולא כאשר עשה, מכאן אמרו הרגו אין נהרגין. (רש"י).

טעמים רבים נאמרו בסברת הדין דהרגו אין נהרגין, דהרי לכאורה ק"ו הוא ומה לא הרגו נהרגין הרגו לא כ"ש.

ונראה ליתן טעם בזה, דהרי בכל מקום שיש ספק לפנינו אזלינן בתר חזקה, ואולם במקום דאיכא תרי חזקות הסותרות זו לזו אזלינן בתר החזקה שבנידון שבו אנו דנים עתה, ומניחים את החזקה האחרת, בכל מקום שיש כת מדות המחייבת את הנדון, ואיכא כת אחרת שמזמין את הכת הראשונה ועדיין הנידון קיים, הוי תרי ותרי ואמרי' דכיון שעליו אנו דנים, יש לנו להעמידו על חזקתו ויש לו חזקת פטור, ולפיכך מקבלין אנו את עדות הכת השניה כדי לפטרו ולהעמידו על חזקתו.

ואולם, אם כבר נהרגו הנידון, א"כ אין מה לדון עליו יותר, ועכשיו הדין הוא על העדים ולפיכך יש לנו להעמידם בחזקת פטור ולא להרגם, דלעולם אזלינן בתר חזקת הנידון

מקור: אפריון